REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURĬ de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA" iese în fiăcare ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 120. Brașov, Sâmbătă 1 (14) Iunie. 1902.

Spionii lui Wlassics.

Sistemul de spionare organisat de ministrul de culte și instrucțiune publică Wlassics față cu școlele nóstre confesionale, a ajuns la punctul sĕu de culminare.

Nu mai pot bieții profesorĭ românĭ sĕ-șĭ petrécă aḍĭ liniștit nicĭ măcar la un maial școlar. Uneltele chiămate și nechiămate ale politicei de desnaționalisare, se vîră printre lume cu gândul preconceput de a descoperi comploturĭ în contra națiunei maghiare, și urmarea este, că tóte le vĕd întors, tóte le vĕd în colorĭ ostile, tot ce li-se năzăresce ei raportéză hahamului dela Pesta, și beléua e gata.

Firesce, că la un maial școlar românesc se vorbesce românesce, se cântă românesce și mic și mare îșĭ petrece cu inimă curată, fără de a bănuì nimic, fără nicĭ un alt gând și o altă tendință, decât a-șĭ petrece și a-se recrea, cum face tótă lumea și cum se face în tótă lumea.

Așa s'a întêmplat și la maialul din ḍilele trecute al școlarilor dela gimnasiul din Blașiŭ.

Dér spionii neastîmpĕrațĭ ai lui Wlassics, cu gândul mereu la comploturĭ, în fantasia lor aprinsă de ura fanatică, ce-i conduce, au privit la acest maial ca la un caleidoscop plin de culorĭ anti-maghiare, și ceea-ce au prins ei cu urechia, cântecele școlarilor ce le-au auḍit rĕsunând icĭ colo ca semne ale veseliei lor, li s'au părut tot atâtea cântece dușmane statului maghiar.

Se 'nțelege, că în disposiția lor ațîțată sufletéscă spionii au vĕḍut și au auḍit și lucrurĭ, ce n'au esistat. Scornitura, că studenții dela gimnasiul superior ar fi mers la maial cu stégurĭ naționale române și că ar fi cântat cântece dușmane statului, nu s'aputut zămisli, decât în fantasia lor turburată de ura națională.

Ne mirăm, că Wlassics nu vede ce nedemn și umilitor este pentru el, ca ministru, sĕ se ocupe de flecăriile unor denunțiațĭ descreerațĭ.

Așa și în casul de față — décă se va adeveri scirea, ce-o aduc unele foi șoviniste — ministrul instrucțiunei publice n'a avut alt lucru, decât a orêndui *cercetare disciplinară* contra corpului profesoral dela gimnasiul superior din Blașiŭ, pentru nisce bêrfiturĭ ale unor turburătorĭ de profesiune a liniștei dintre popórele patriei.

S'a mai vestit, că s'au tras în cercetare penală trei studențĭ din clasa a VIII, pentru-că ar fi purtat insemne tricolore. Erășĭ vre-o arătare trasă de pĕr pentru nimica.

Le e ușor denunțianților de-a califica orĭ și ce ca „contrar statului", dér cei-ce au luat în serios bêrfelile acestora, au rémas încă până acuma tot-déuna datorĭ cu dovada.

După informațiile nóstre, e constatat până acum numai, că profesorii gimnasialĭ din Blașiŭ au fost citațĭ la solgăbirĕul de-acolo, dér au declarat, că acusarea ce li-se face e nefundată și că ei nu se simt obligațĭ a da sémă în cestiunea de față, decât superiorității lor, Metropolitului. Mai e constatat, că Blașiul a fost inundat cu gendarmĭ.

Orĭ cum ar fi, e clar și invederat, că cel ce caută cérta cu lumînarea, o și găsesce când îi trebue. E trist însĕ, décă ministrul școlelor nu se sfiesce a procede astfel!

---

30 de voturĭ.

In 5 Maiŭ 1900 sinodul eparchial al Aradului a ales pe protosincelul Vasile Mangra vicar episcopesc la Oradea-Mare cu 30 de voturĭ. Mai 'nainte cu un an fusese ales rĕposatul episcop Goldiș tot cu 30 de voturĭ și sĕ scie, cum călugărul Mangra cu soții sĕi, călcând peste principiile naționaliste, se făcuseră atuncĭ luntre și punte spre a scóte cu orĭ-ce preț din urnă pe Iosif Goldiș.

Erĭ sinodul eparchial electoral a ales tot cu 30 de voturĭ pe vicarul Vasile Mangra episcop al diecesei Aradului.

Ce coincidență! Ḍiceam la 1900: „Trei-ḍecĭ și trei-ḍecĭ! Sĕ fie óre acésta numai o coincidență întêmplătóre, orĭ că ea esprimă mai mult, confirmând o stare de lucrurĭ, ce se învîrte în jurul unora și acelorașĭ persóne?"

Astăḍĭ nimenĭ nu mai póte sta la îndoélă, că de fapt la Arad tóte s'au petrecut și se petrec în sînul însoțirii, representate prin cele 30 voturĭ, ce șĭ-a luat nascere la 1899 cu ocasiunea alegerii episcopului Goldiș.

Resultatul de erĭ al scrutiniului marchéză numai continuarea pornirei de-atuncĭ.

Conform statutului organic candidatul, care întrunesce maioritate și numai de un vot, este ales episcop. Numĕrul 30 a fost și acum cu noroc pentru Vasilie Mangra. Constatând însĕ acésta, orĭ cât de de obiectivĭ și nepărtinitorĭ am fi, nu putem sĕ nu accentuăm, că numĕrul 30, în împrejurările date, mai indică și divisarea diecesei în douĕ tabere, care deja în cei trei anĭ din urmă a dat resultate destul de triste și îngrijitóre.

Că acéstă divisiune nu s'a putut repara nicĭ de rêndul acesta și că cei 60 membrii ai sinodului șĭ-au stat față în față tot cu aceeașĭ animositate, ca și înainte cu trei anĭ, tóte acestea, pe lângă alte considerațiunĭ, fac, ca și asupra alegerei de erĭ sĕ planeze un nor posomorît.

Dorințele nóstre se ridică peste orĭ-ce considerațiunĭ de persóne și împrejurărĭ, și în momentul acesta, la înălțimea marilor interese ale diecesei Aradului și ale bisericei române greco-orientale. De aceea dorim din suflet, ca soluțiunea finală a enigmei numĕrului 30 sĕ fie mai favorabilă causei bisericei și a națiunei, decât cum ar justifica temerile, ce le-a deșteptat în tot Românul bine simțitor acel nor posomorît, ce s'a arătat pe culmile Bihorului!

Alegerea din Arad. Până a puté aduce amĕnunte despre decursul sinodului electoral, dăm aicĭ următórea scurtă informațiune:

Alegerea s'a făcut pe lângă o viuă interesare. Ea s'a început diminéța la óra 9 printr'un serviciŭ divin oficiat de Metropolitul Mețianu, asistat de archimandritul Hamsea, vicarul Mangra și protosincelul I. Pop. După liturghie Metropolitul a ținut o cuvêntare mai lungă, recomandând membrilor Sinodului electoral dragoste și solidaritate. In numele Sinodului a rĕspuns N. Oncu. Protosincelul Ignatie Pop a declarat, că nu candidéză. După acésta s'a început votarea. S'au dat *57* voturĭ. Mangra a căpĕtat *30*, Hamsea *26* voturĭ; 1 vot s'a dat pentru Ig. Pop. Metropolitul a împărtășit Sinodului resultatul votării la óra $12^3/_4$. Mangra a ținut apoi o vorbire.

Cehii obstrucționiștĭ. Telegrame din Viena anunță, că situațiunea în Austria se înrĕutățesce din ce în ce mai mult. Tinerii-cehĭ vréu sĕ continue oposițiunea lor în contra impositului pe biletele de căi ferate, fiind-că ministru-președinte *Koerber* nu vré sĕ scie nimic de condițiile stabilite de Cehĭ. Condițiile acestea le tăinuesc, ce-i drept, și până acum nu s'a auḍit nimic positiv asupra lor, decât că *Cehii pretind dela guvern garanții politice și economice mai marĭ.* Se anunță, că ministrul ceh *Rezek* șĭ-a dat demisiunea din causa atitudinei intrasigente a Cehilor. Rezek îșĭ motivéză demisiunea cu aceea, că posițiunea sa în cabinet e imposibilă în urma atitudinei conaționalilor sĕi.

De altmintrelea tratările cu Cehii continuă. Din causă, că nu sunt prospecte pentru o clarificare grabnică a situațiunei, nu se scie nicĭ aceea, când se va convoca dieta boemă. Situațiunea o încurcă și mai mult împrejurarea, că prințul Ferdinand *Lobkovitz*, referentul comisiunei din camera seniorilor, a declarat, că nu-șĭ póte împlini funcția în sesiunea acésta.

„Naționalitățile". Sub acest titlu d-l Barta Miklós scrie un prim articol în ḍiarul „E—k" din Clușiŭ, în care spune buchile, verde și fără încunjur, tuturor naționalităților „trădătóre de patrie". Etă conclusiunea d-lui Bartha:

„Timpul discuțiunilor pe hârtie a trecut. Legislația și guvernul trebue sĕ între acum pe terenul acțiunei. De trei-ḍecĭ de anĭ discutăm fără resultat. In loc sĕ lucrăm, am raționat. Aceia, pe carĭ dreptatea, echitatea, egala tratare i-a putut câștiga, nĭ-au devenit frațĭ. Intr'aceea s'au înmulțit „sĕlbatecii", carĭ așédă mine sub liniștea și unitatea Ungariei. Unde? In *biserică, școli, băncĭ, presă* și *întrunirĭ sociale.* A sosit timpul, sĕ apucăm cestiunea de córne (!). Sĕ întrăm pe terenul acțiunei și sĕ smulgem uneltele din mânile minerilor."

Sĕ vedem.

Acțiunea Rusiei. Sub titlul acesta *„Cronica"* din Bucurescĭ scrie următórele: „Redactorii ḍiarului panrusist *„Pravoslawnii Wostok"* ș'au ajuns scopul pentru care au creat acest organ. Grupul diplomaților de sub șefia lui *Mansuroff*, comitele *Ignatief Golenișceff-Cutuzoff* a biruit. Noul ambasador al Rusiei va fi un ortodox în înțelesul muscălesc. Un lucru însĕ credem bine a pune în evidență: s'a spus, că excelența sa d-l de *Fonton* a fost disgrațiat pentru singurul motiv, că e de religiunea protestantă; apoi décă ar fi așa, s'ar puté sĕ mai rămâe tare și mare în sinodul rusesc d-l Sabler, locțiitor de prim-procuror al sinodului ortodox, căcĭ d-l Sabler e asemenea *protestant* și încă un fervent protestant? Ortodoxia n'a fost și nu este de cât o armă politică în mânile Rusiei. Acesta este adevĕrul. Prin urmare, décă se înlocuesce d-l Fonton, décă avem visita prințului Urusoff, sĕ înțelegem, că este vorba de schimbarea politicei rusescĭ séu mai drept de o companie mai energică dictată de interese politice, carĭ décă ne pot scăpa pentru moment, le vom cunósce în curênd. Rusia revine la politica veche a prințului Urusoff și a d-lui Hitrowo".

Noul cabinet frances și „Liga pentru drepturile omului". Liga „pour la défense des droits de l'homme" din Paris, cunoscută din agitația sa nesăbuită în favorul lui Dreyfus, a trimis o adresă noului cabinet frances, din care luăm următórele:

„Comitetul central al Ligei pentru apĕrarea drepturilor omului și cetățenului, esprimă satisfacțiunea sa profundă, ce i-a causat'o numirea, ca membri ai noului cabinet, a d-lor *Combes* și *Chaumié*, senatorĭ, *Trouillot* și *Doumergue*, deputațĭ, toțĭ patru membri ai diferitelor secțiunĭ ale Ligei.... Comitetul central trimite celor patru colegĭ espresiunea sinceră a urărilor și a încrederei sale."

Étă decĭ patru miniștri membrii, ai sindicatului, creat anume pe timpul afacerei Dreyfus, cu scop de a rehabilita pe un trădător. Cabinetul Waldeck-Rousseau era supranumit de naționaliștĭ „Cabinetul Dreyfus". Nu scim ce calificativ îi vor da actualului cabinet, în care șed deja patru membri amicĭ Evreilor, francmasonilor, și dușmanĭ religiunii și adevĕratelor aspirațiunĭ ale națiunei francese. Este interesantă însĕ constatarea făcută de *Drumont*, în numĕrul dela 9 Iunie a ḍiarului sĕu, că din cabinetul retras, Waldeck, Monis, Lanessan, Caillaux — fuseseră odinióră *elevĭ congreganiștĭ* și totușĭ au năpăstuit congregațiunile. De aceleașĭ idei este animat și actualul președinte al consiliului, deși mai mulțĭ anĭ de ḍile a *purtat reverenda* nu numai ca seminarist, adecă elev, ci și ca profesor. D-l Combes a fost profesor la colegiul. Asomptioniștilor și a scris o tesă asupra s. *Toma de Aquino*, semnată cu numele: *L'abbé Combes.*

Banffy teoreticianul.

— Fine. —

Se vede din cele de mai sus, că în tóte statele, — căcĭ adĭ tóte statele Europei tind a deveni *state naționale*, séu au devenit deja atarĭ, — „idea națională" este dominantă. Din punctul de vedere al *hegemoniei rassei maghiare*, în interesul închegării *statului maghiar național*, este necesar, ca noi toțĭ sĕ fim pĕtrunșĭ de „ideea națională". Acela, care e bun patriot, și care vré sĕ resolve în mod favorabil problema întemeiării *statului național maghiar unitar*, pĕtruns de „idea na-

ţională“, trebue sĕ aprobe *politica naţională maghiară esclusivistă şovinistă*, pusă faţă în faţă cu tendinţele „cosmopoliticei“, carĭ, propovĕduind loialitatea şi echitatea, favoriséză numai tendinţele naţionalităţilor. „Este o nenorocire naţională“, că acest curent nesănĕtos se strecóră încetul cu încetul în singuraticele straturĭ ale opiniei publice şi aḑi-mâne nicĭ nu se mai scandaliséză lumea, în urma căreia maghiarismul sucombă şi nu póte ţiné piept cu naţionalităţile sprijinite din afară. Acest mare pericol trebue sĕ-l înţelégă odată Maghiarii şi rupând cu frasele vecĭnice ale tactului şi ale echităţiĭ, sĕ aducă la valóre din tóte puterile „ideea naţională“ faţă cu „tactul internaţional.“

Ĕtă, Germania, pĕtrunsă de „ideea naţională“, urmând cuvintele lui Bismarck: — „*Wo Macht, dort Recht*“, în vederea înjghebării statului german unitar, duce la sfîrşit germanisarea completă a Venḑilor cuceriţĭ încă pe la mijlocul secolului XII de către Albert Ursul, şi rĕmaşĭ în numĕr fórte mic, şi nu mai trebue, decât fórte puţin timp, până vor dispare şi ultimele vestigii ale acelor popóre slave, carĭ formau odinióră populaţia dominantă a Prusiei de aḑĭ şi mai ales a Brandenburgului. „Ideea naţională“ face, ca mai bine de trei milióne de Polonĭ, un milion de Litvanĭ, Venḑĭ, Cehĭ, Moravĭ, Danezĭ, Frizĭ, Olandesĭ şi Francesĭ, pe rênd sĕ devină Germanĭ. Parte legile aduse, parte ordinaţiunile ministeriale, parte „ideea naţională“ duce la sfîrşit, că instrucţia poporală aprópe esclusiv este germană, că prin colonisărĭ germanismul cuceresce teritoriile naţionalităţilor şi că prin ocolirea sistemului teritorial recruţii naţionalităţilor se trimit la regimentele curat germane. „Practica naţională“ este destul de forte, ca în ţinuturile naţionalităţilor întrebuinţarea numirilor de localitătĭ negermane sĕ fie interḑisă oficial şi scrisorile cu adresă negermană sĕ fie refusate.

Ĕtă, cum înainteză acele state, în carĭ „ideea naţională“ este dominantă şi nu „tactul naţional.“

Décă vrem sĕ trăim, ca *stat unitar naţional maghiar*, atuncĭ trebue sĕ ne pĕtrundem odată de convingerea, că pentru resolvirea problemei celei marĭ, este inevitabil necesar sĕ enunţăm, sĕ urmăm şi sĕ ţinem curagioşĭ şi conscienţĭ aceea, ce ne prescrie „ideea naţională.“

Braşov, 12 Iunie n. 1902.

D-l prof. N. Bogdan din Braşov, după-ce a trebuit sĕ înghiţă găluşca amară, ce şĭ-a preparat'o însuşĭ prin purtarea sa nedibace în afacerea întrunirei nóstre confidenţiale dela 11 Noemvre anul trecut, nu mai cutéză sĕ iésă cu numele, căcĭ declaraţiunile france şi categorice ale d-lor N. P. Petrescu şi V. Sfetea, pe carĭ i-a chiemat el însu-şĭ de mărturiă, i-au făcut acésta imposibil.

Vine însĕ acum d-l N. Bogdan şi vrênd sĕ se rehabiliteze cum-va, publică în „Tribuna Poporului“ dela 10 Iunie st. n. o scrisóre subscrisă de cincĭ inşĭ cu data de 4 (17) Aprilie a. c. şi adresată preşedintelui clubului nostru, scrisóre, care de sigur n'a fost menită a-se da publicităţii, din cause, cum se va vedé îndată, bine întemeiate.

Tupilându-se îndĕrĕtul acestei scrisorĭ, B. lasă pe cei dela „Trib. Pop.“ sĕ fabrice o corespondenţă anonimă din Braşov. Firesce, că scrisórea destăinuită publicului avea sĕ servéscă în acésta corespondenţă ca dovadă, că numai ceea-ce a afirmat d-l Bogdan a fost esact şi că cei-ce au susţinut contrarul au spus neadevĕr.

Am vré sĕ scim de ce ar merita mai puţină credinţă nisce bărbaţĭ ca d-nii P. Petrescu şi preotul V. Sfetea, carĭ nu numai că au avut un rol principal la acésta întrunire ca propunĕtorĭ şi vorbitorĭ, dér, provocaţĭ fiind de B., au dat în public declaraţiunile lor conform realităţii, şi până acum nimenea n'a cutezat sĕ iésă pe arenă sĕ-i combată?

Am vré sĕ scim ca ce fel de dovadă póte servi o scrisóre, în care câţi-va inşĭ îşĭ esprimă o dorinţă, basându-o pe-o premisă falsă?

Scrisórea, despre care e vorba, subscrisă de d-nii: Dr. I. Blaga, Dr. V. Saftu, Ioan Aron, George Navrea şi Sterie Stinghe, cere preşedintelui clubului sĕ convóce pe alegĕtori „pentru a discuta proiectul lucrat de comisiunea“, ce s'ar fi ales în 11 Noemvrie 1901 „pentru elaborarea unui proiect de organisare a clubului alegĕtorilor noştri din comitatul Braşovului.“

Este fals şi neadevĕrat, că o asemenea comisiune s'ar fi ales la 11 Noemvre an. tr. c'un asemenea scop. Acésta au dovedit'o deja cu prisos d-nii Petrescu şi Sfetea.

Décă totuşĭ domnii, carĭ au semnat scrisórea din cestiune, motivéză cererea lor în sensul afirmărilor false ale d-lui Bogdan, nu ne-o putem esplica altfel, decât că unii din ei póte n'au cunoscinţă esactă despre lucru, ér alţii au vrut sĕ facă prin semnarea acelei scrisorĭ numai un hatîr colegului şi prietinului lor, care se vede că anume i-a rugat pentru acésta. Atâta scim sigur, că N. Bogdan a umblat pe la mai mulţĭ ca sĕ subscrie acea scrisóre, dér a fost refusat.

Sĕ fim însĕ scurţĭ şi sĕ constatăm întâiŭ, că dintre cei subscrişĭ în scrisórea desamintită, d-l prof. Dr. I. Blaga, după debutul prim al lui B. în „Trib. Pop.“, a declarat înaintea mai multora, că B. n'are dreptate, căcĭ d-l Petrescu n'a propus în acea întrunire nicĭ un fel de organisare, ci a cerut numai ca în viitor sĕ ne adunăm mai de multe-orĭ şi sĕ desfăşurăm astfel cât mai mare zel pe tóte terenele.

Mai departe constatăm, cu mărturia chiar a tuturor celor ce au fost de faţă la 11 Noemvrie anul trecut şi sunt prietinii adevĕrului, că Dr. Vasilie Saftu a protestat chiar contra luării în desbatere a propunerei d-lui Petrescu pe motivul adus de presidiu, că întrunirea nu era competentă a lua decisiune validă în privinţa acésta, şi că a şi părăsit apoi imediat întrunirea.

In fine suntem în posiţiune de a constata, că d-l G. Navrea a declarat asemenea clar şi limpede, că lucrurile s'au petrecut aşa cum le-a descris d-l N. Petrescu şi n'a fost vorbă de loc de „elaborarea unui proect de organisaţie a clubului“. Mai mult, d-l G. Navrea, fiind solicitat de d-l N. Bogdan sĕ subscrie acea scrisóre către preşedintele, l'a făcut atent pe B., că afirmarea despre „organisarea clubului“ nu corĕspunde adevĕrului, la ceea ce a rĕspuns N. Bogdan, că scrisórea nu e menită pentru publicitate, ci e făcută numai pentru preşedintele şi o póte decĭ subscrie. D-l G. Navrea a subscris numai cu condiţiunea, ca sĕ nu se facă us în publicitate de acea scrisóre.

Cât pentru ceilalţĭ doi subsemnaţĭ, d-l Sterie Stinghe, pe cât am aflat, n'a stat la întrunire pân' la sfîrşit, ér d-l I. Aron nu scim cum a ajuns sĕ subscrie acea scrisóre.

Unde rĕmâne dér dovada rĕsturnătóre, ce a credut a şi-o procura d-l N. Bogdan, dând pe mâna celor dela „Trib. Pop.“ scrisórea ce nu era destinată pentru publicitate, şi care a fost divulgată pe cale ilicită?

Un cuvênt încă cu privire la club. Se susţine în „Trib. Pop.“, că preşedintele nu a convocat clubul şi acésta se susţine de sigur cu consimţĕmêntul lui N. Bogdan, care scie prea bine, că scrisórea, cu care a umblat el colindând, a fost pusă la postă în aceeaşĭ ḑi, când s'a întrunit clubul nostru, ca sĕ ia mĕsurĭ pentru rectificarea listelor electorale.

Încât pentru observările frivole şi ignobile, ce le fac cei dela „Trib. Pop.“ la capĕtul corespondenţei anonime, acestea prea dau pe faţă mânia lor pentru „*descurcarea celor petrecute la 1892*“.*)

*) Şi eu 'mi-aşĭ permite a mai adauge, că prea îşĭ aduc cu stilul neîntrecutului *Sictirachi-effendi*. — Culeg.

Maghiarisarea numelor în 1901.

Jupânul *Telkes* Simon, marele mâncător de nume nemaghiare, publică prin foile unguresci o dare de sémă asupra resultatelor, la care a ajuns în 1901 acţiunea pentru *maghiarisarea numelor*.

Din datele, ce le scóte la ivélă Telkes reiese, că anul trecut *2375* individĭ au „petiţionat“ şi, firesce, li-s'a dat voie sĕ-şĭ maghiariseze numele. Resultatul acesta întrece cu 207 pe cel din anul 1900, dér e mai mic cu 865 decât în 1899, şi cu 4347, decât în 1898, când şĭ-au maghiarisat numele 6722 individĭ.

Constatăm aşa-dér, că în cei din urmă trei anĭ maghiarisarea numelor a făcut calea racului şi d-l Telkes stă sĕ se tragă de pĕr de témă, că în anii viitor acţiunea pentru care se însufleţesce aşa de mult, are se recadă în starea dinainte de mileniu.

Dintre oraşe Budapesta este, care se însufleţesce mai mult de maghiarisarea numelor. Lucru firesc, căcĭ dór' aicĭ e metropola Jidovilor şi a esistenţelor dubii de tot felul, şi tot aicĭ e sediul reuniunei de maghiarisare a numelor.

Statistica arată, că după posiţiune şi ocupaţiune şĭ-au maghiarisat nume în a II-a jumĕtate a anului 1901: minorĭ *446*, majorenĭ 20, preoţĭ 4, călugăriţă 1, profesorĭ 6, învĕţătorĭ 20, soldaţĭ 7, gendarmĭ *33*, poliţiştĭ 8, finanţĭ 8, funcţionarĭ de stat 35, funcţionarĭ comitatensĭ, orăşenescĭ, comunalĭ 10, amploiaţĭ de postă 11, amploaţĭ de căi ferate *47*, medicĭ 19, inginerĭ 7, architect 1, artiştĭ 1, farmaciştĭ 2, advocaţĭ 7, proprietarĭ de pămênt 5, administratorĭ de moşie 4, pădurarĭ 1, privatierĭ 3, comercianţĭ independenţĭ *53*, calfe de comercianţĭ 19, industriaşĭ ind. 33, calfe 23, funcţionarĭ privaţĭ 20, servitorĭ şi muncitorĭ 21.

Reiese aşa-dér, că contigentul relativ cel mai mare l'au dat minorii, studenţĭ şi şcolarĭ.

După *confesiune* au fost în a II-a jumĕtate a anului 1901: romano-cat. 335, gr.-cat. 10, gr.-or. 14, aug. ev. 80, reformaţĭ 16, *israeliţĭ 764*, unitarĭ nicĭ unul.

Statistica lui Telkes constată, că poporul este, care mai mult se *înstrĕinéză* de acţiunea de maghiarisare a numelor; de aceea jupânul Telkes apeléză la învĕţătorĭ, solgăbirae, notarĭ şi la toţĭ, carĭ trăesc în mijlocul poporului, sĕ nu întârḑie a face propagandă pentru maghiarisarea numelor.

Noi credem, că propaganda n'are sĕ prindă.

O carte interesantă.

Les Magyars pendant la domination ottomane en Hongrie (1526—1722) par M. Albert *Lefaivre*, ministre plénipotentiaire, 2 vol. Librairie académique, Perrin et C-ie. (Maghiarii în timpul dominaţiunei otomane în Ungaria de Albert Lefaivre).

Cetim în ḑiarul „*Le Temps*“ din Paris:

„Dela fondaţiunea dualismului, Ungaria, mai 'nainte puţin studiată, a furnisat materie pentru mai multe monografii interesante din mai multe puncte de vedere. Era însĕ totuşĭ un subiect, pe care spiritele doritóre de a se urca la isvórele rivalităţilor de rasse aflătóre în conflict în monarchia habsburgică, a căreĭ problemă o forméză, îl regretau a nu-l vedé tratat într'un cadru esclusiv, cu amplórea şi precisiunea necesară. E vorba de dominaţiunea Turcilor, în regiunile dunărene şi de peripeţiile marelui ciclu istoric, ce se întinde dela desastrul din Mohaciŭ (1526) până la luarea Belgradului de către prinţul Eugen (1717).

Un vechiŭ diplomat, d-l Albert Lefaivre, a umplut acest gol, publicând sub titlul de mai sus o istorie, care ne espune, în cele trei perióde ale sale: cucerirea, rescularea, liberarea, evoluţiunea acelei crise, din care pentru a eşi, i-au trebuit imperiului două secole şi în cursul căreia sultanii, în întreprinderile lor contra Vienei, au fost secondaţĭ de defecţiunile cele mai neaşteptate, precum şi de antagonismurile religióse, resultate din Reformă.

Însărcinat, în timpul carierei sale, cu diferite misiunĭ în Austria, autorul a putut pune în serviciul vastului sĕu plan de studii o competenţă particulară, pe care a sciut-o pe de altă parte a-o sprijini cu documentaţiunea cea mai substanţială şi cea mai sigură“.

Ḑiarul „*La Roumanie*“ din Bucurescĭ, reproducênd recensiunea de mai sus, adaogă următórele:

„D-l Lefaivre, despre care e vorba, a petrecut de curênd câte-va ḑile în Bucurescĭ. El este filoromân. Cartea lui a displăcut fórte mult vecinilor Ungurĭ. Se scie, că punctul lor de vedere. pentru a susţine dreptul lor de a maghiarisa pe toţĭ locuitorii Ungariei, consistă în istoria pe care au fabricat-o în mod fórte dibaciŭ, asupra continuităţii statului ungar, cuceritor al celor-lalte naţionalităţĭ.

D-l Lefaivre şĭ-a dat mai ales silinţa a proba falsitatea acestei concepţiunĭ. El a arătat, cum vechiul stat ungar cuceritor a dispărut pentru tot-déuna din istorie sub loviturile otomane, nelăsând decât provincia vasală a Transilvaniei, în care Maghiarii constituiau o neînsemnată minoritate şi cum actuala Ungarie a eşit în întregime şi numai din triumfurile Habsburgilor asupra imperiului Ottoman. Apoi, décă e vorba de cucerire, cucerirea s'a făcut de Habsburgĭ în profitul lor şi nu în profitul uneia din rasele, pe carĭ le guvernéză, şi, în mod logic, în noua Ungarie creată de dênşii nu este nicĭ o raţiune pentru o hegemonie órecare în profitul uneia dintre rasele, ce locuiesc în noua Ungarie. Etă pentru-ce cartea d-lui Lefaivre este una din cele mai interesante şi pentru noi, din care causă o şi recomandăm cetitorilor noştri“.

Apariţia cărţii, a căreĭ dublă recensiune o publicăm în cele de mai sus, a fost semnalată mai bine de-o lună de pressa maghiară, însoţită de cele mai aspre reproşurĭ la adresa lui Lefaivre, care venise la Caşovia sĕ cerceteze prin archive şi a fost primit cu bancheturĭ de Maghiarĭ, ér acum rĕsplătesce cu atâta „ingratitudine“ ospitalitatea maghiară. Ḑiarele unguresci au pus atuncĭ în vedere, combaterea eficace a operei lui Lefaivre, prin condeiele „autorisate“ ale istoricilor maghiarĭ.

SCIRILE DILEI.

— 31 Maiŭ v.

Principele moştenitor al României la Londra. Principele Ferdinand şi principesa Maria vor pleca Lunĭ séra din Bucurescĭ spre a asista la încoronarea regelui Eduard VII. Principele şi principesa vor fi însoţiţĭ de d-l general Robescu, de d-na Zoe Rîmniceanu şi de d-l maior Aurel Dumitrescu.

„Corda Fratres“. Preşedinţii societăţilor studenţescĭ din Bucurescĭ întrunindu-se sub preşedinţa d-lui Lucian Bolcaş, de comun acord au hotărît mutarea direcţiunei secţiunei „Corda Fratres“ din Viena la Bucurescĭ, pentru a se puté lucra cu mai multă libertate pentru realisarea scopului federaţiei.

Procesul Novacoviciŭ. Curia din Budapesta a confirmat pedépsa de 2 lunĭ închisóre şi 200 coróne amendă dictată lui Novacoviciŭ de tribunalul din Deva, pentru discursul pronunţat la mormêntul lui Iancu.

Polonii îşĭ string rêndurile. La Posen, nobilimea polonă din câteşĭ trele împĕrăţiile s'a adunat şi a cugetat cum ar puté lucra şi cu ce arme ar puté lupta în contra curentului de desnaţionalisare, ce s'a deslănţuit asupra némului lor. Arma alésă a fost *banul*. S'a hotărît fondarea unei marĭ băncĭ cu un capital de *125,000,000* francĭ (100,000,000 mărcĭ), avênd de scop ajutorul colonisărilor şi împroprietăririlor. Două băncĭ, una din Lemberg şi alta din Varşovia, au subscris *26 milióne*, ér restul a rĕmas a-se acoperi prin subscripţie publică, fiind-că toţĭ Polonii din tótă lumea cer, ca sĕ ia parte la lupta, ce s'a pornit, spre a paralisa acţiunea guvernului german.

Din comitatul Aradului foile unguresci aduc scirea despre descoperirea unei nouĕ „tradărĭ de patrie“. Inspectorul şcolar Varjassy Arpád, cu ocasiunea inspecţiei, ce a făcut'o la şcóla din Cavna, a vĕ-

ḑut pe catedra învĕţătorului Cornel *Mladin* o carte de poesii. A cetit din curiositate o poesie şi cu grózā a observat, că era „antimaghiară“. Cetind mai departe s'a convins pe deplin despre caracterul antimaghiar al volumului. Intr'una din numitele poesii erau cuvintele: *„Sĕ se scóle naţiunea română şi sĕ stirpéscă cânii“*. Poesiile acestea le sciau elevii pe de rost, ér tabela înmulţirei nu o sciau (?) Inspectorul a tras pe Mladin în cercetare disciplinară şi a făcut în acelaşi timp şi arătare criminală contra lui.

Şcólă maghiară în Bucurescĭ. Foilor maghiare li-se anunţă din Bucurescĭ, că societatea *„Magyar Tarsulat“* din capitala României desvoltă o activitate zelósă, şi acuma de curênd a luat hotărîrea, ca pentru cultivarea Maghiarilor din România în spirit naţional, sĕ înfiinţeze acolo încă o şcólă primară. Neavênd însĕ la disposiţie mijlócele necesare, ei s'au adresat guvernului ungar, cu rugămintea a le acorda o subvenţie permanentă, după esemplul altor state.

Cum serbézā Germanii din Csatád pe poetul german Lenau? „S. D. T.“ scrie: Germanii din Csatád s'au lăsat a fi terorisaţĭ de către şoviniştii din Budapesta. Serbarea împreunată cu aniversarea centenară a nascerei poetului german Lenau va fi o demonstraţiune contra germanismului. La serviciul divin se vor duce în sunetele marşului lui Rakoczy şi discursul festiv îl va rosti renegatul Fr. Herczeg (Herzog), care de repeţite orĭ s'a arătat ca dispreţuitor al poporului, din care s'a născut. Pentru-ca sermanii Şvabĭ sĕ afle totuşĭ despre ce e vorba la jubileul pompos, unde se va presenta fără îndoială o cétă întrégă de ḑiarişti jidanĭ din Budapesta, un judecător dela tribunalul din Timişóra le va vorbi în limba germană. Este semnificativ, că bieţii locuitorĭ din Csatád, spre a înlătura orĭ-ce bănuială de solidaritate cu tinerii studenţĭ şvabĭ din Viena, au hotărît sĕ-şĭ boteze din nou stradele pe cum urmézā: Strada Kossuth, Strada Petőfi etc.

Sciinţa română la Paris. La Academia din Paris s'au presentat de bărbaţii sciinţei române dela 1868 şi până aḑĭ 119 de lucrări originale, representând fie-care câte o descoperire a învĕţaţilor noştri. Prima lucrare a fost a lui Bacaloglu. Trei din lucrărĭ au fost premiate şi recompensate cu câte 1500 francĭ şi anume: a d-lui Asachi la 1886, a dr.-ului Babeş în comun cu Cornil la 1887 şi a domnişórei Dr. Pompilian la 1897. Aceste premii se acordă mai cu greu lucrărilor străine.

Escursiunea reuniuneĭ de cântărĭ la Dîrste. Étă programul producţiunei, ce se va da Lunĭ d. m. în Dîrste de către reuniunea rom. de cântărĭ; C. M. Hauptmann *„Bradule voinicule“* şi *„Când vré o pĕreche“* b., G. Dima „Păstorul“ şi „Dor de călătorie“ c., F. Mendelssohn: *„Trei cântece poporale“* d., G. Dima: *„Cucule cu penă sură“* şi *„Nu-i dreptate“*. S'au luat disposiţii, ca escursioniştii sĕ fie bine serviţĭ la restaurantul din Dîrste.

Confirmare. Cetim într'un ḑiar din Bucurescĭ: D-l *Octavian Pop* a fost confirmat în funcţiunea de şef de secţie la căile ferate române. D-l Pop este originar din Tohanul-vechiu.

Cununie. D-şóra Viora *Ignat* din Beiuş şi d-l Ioan *Ciordaş* din Samoş-Dob, îşĭ vor serba cununia în 30 Iunie st. n. în biserica gr. or. română din Beiuş.

„Pravoslavnii Vostok“ şi Ţarul. Sĕptĕmâna trecută, cu prilejul aniversărei nascerei împĕrătesei Alexandra Teodorovna, redacţia ḑiarului „Pravoslavnii Vostok“ din Bucurescĭ a trimis o lungă telegramă de felicitare Ţarului Rusiei. Suveranul rus a însărcinat pe trimisul sĕu în Bucurescĭ ca sĕ esprime mulţămirile sale directorului „Orientului Ortodox“. Ministrul Rusiei şĭ-a îndeplinit imperiala însărcinare, printr'o scrisóre adresată d-lui Ilicĭ, chiar în ḑiua când începuse sĕ-şĭ facă bagajele de plecare. Scrisórea d-lui de Fonton va apare în întregime, în viitorul număr al lui „Pravoslavni Vostok“.

Concertul reuniunei române de cântărĭ din Sibiiu. Ḑiarul german din Sibiiu scrie pe larg despre concertul reuniunei române de cântărĭ din Sibiiu. Estragem din recensiunea ḑiarului german următórele:

Partea narativă (Povestea rosei) a cântat-o d-l Vasile *Popovicĭ* din Braşov, pe care îl cunóscem din concertele anterióre de aicĭ. Lui i-a pus deja în légăn o bună ḑînă cheia de tenor. Vocea lui e mică, însĕ móle, de un nobil sunet şi se mişcă cu o uşurinţă de individiat în înălţime, însĕ tocmai din acéstă causă la întrebuinţarea în regiunile mai jóse înclină spre distonare în sus. Acéstă voce rară ar fi vrednică de îngrijirea cea mai mare şi de o cultivare mai departe. „Rosa“ a cântat-o d-şóra *Simonescu* cu o intimitate răpitóre şi cu concepţie poetică, ér vocea de „alto“ a d-şórei *Cunţan* în partidele predate cu o siguranţă covêrşitóre ale reginei ḑinelor, ale Martei şi morăriţei, au produs mare efect. Aceleaşĭ dame au cântat cu d-na *Crişan* spre mulţumirea publicului şi celelalte solurĭ de sopran şi alto, duete şi terţete. Din potrivă representanţii morarului şi cioclului nu erau încă maturĭ pentru concert. In afară de program a mai cântat d-l Popovicĭ *„Du bist die Ruh“* de Schubert şi *„Mugur Mugurel“* de Dima. Ceea-ce ne-a rĕmas dator în primul cântec, nĭ-a achitat în al doilea din belşug, pentru care a şi secerat furtunóse aplause. In partea a doua s'au dat douĕ numere din opera lui Kirchner „Marióra“. „Doina“, a dat ocasiune d-şórei *Oniţiu* de a brila cu o intonaţiune din cele mai curate şi o abilitate superióră a organului vocei.

Inginerul silvic Pop, victima sĕlbătăciei Bulgarilor, se află grav bolnav la spitalul din comuna Parachioiŭ.

Turcia a început sĕ iscălésca convenţiile comerciale, ce le are încheiate încă de anul trecut. De-ocamdată Sultanul a dat o iradea, ca sĕ se iscălésca convenţia cu Serbia şi este speranţă, că o va iscăli şi pe aceea încheiată cu România.

Krüger. Scirĭ din Colonia anunţă, că acolo se consideră ca absolut sigur, că Krüger nu se va întórce în nicĭ un cas în Africa-de-sud. Fostul preşedinte al Transvaalului primesce din tótă lumea mii de scrisorĭ de părere de rĕu pentru modul cum s'a încheiat pacea. El a declarat, că de-ocamdată, va rĕmâne la Utrecht.

Prinţul Bulgariei la Petersburg. La Peterhof a avut loc un prând de galā în onórea prinţului Bulgariei. Municipalitatea din Petersburg a oferit prinţului darurĭ pentru fiul sĕu, principele Boris.

O arestare. Irlandezul colonel *Linch*, care a combătut în contra Angliei în rĕsboiul Sud-African, a fost arestat când a debarcat într'un port al canalului La Manche.

Fecunditate. Femeia Etla Thimen din Dorohoi (România) a dat nascere la *4 copii* de-odată, doi de sex masculin şi doi de sex femenin, aceştia din urmă au murit. Atât mama, cât şi cei doi băeţĭ sunt sănĕtoşĭ.

Procesul lui Musolino. Din Roma se telegrafézā, că procesul lui Musolino s'a terminat. Faimosul bandit a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă.

Bĕtrânul Krüger a dat jos stégul Transvaalului, care a fâlfâit atâta vreme pe acoperişul casei sale.

Caiete de bilete de călĕtorie la Paris. După ce, cele mai însemnate linii ale căilor ferate din Franţa au întrat în circulaţia călĕtoriilor de turneu (Rundreise), acum se pot compune caiete de bilete nu numai până la frontierele Franţei, ci până la Paris şi alte oraşe ale Franţei. Pentru informaţiunĭ a-se adresa la biroul orăşenesc pentru bilete de călĕtorie, din Braşov.

Mórtea unui milionar. Din *Colonia* se telegrafézā, că automobilul marelui bancher şi milionar *Blaichröder* ciocnindu-se c'o trăsură, Bleichröder a căḑut atât de nenorocit, încât muri îndată.

O esplicare. Relativ la scirea nóstră întitulată „Rănire“ şi publicată în numĕrul de erĭ, observăm, că *Nic. Bădiţoiu*, despre care e vorba acolo, este lucrător la uzina de gaz şi locuiesce în strada „Podu Dracului“. Bădiţoiu mai este supranumit şi Pârţoicu.

Grindină năprasnică. Oraşelul Verboc (Ungaria) a fost bântuit de o teribilă vijelie, urmată de o grindină. Ghiaţa pe câmpuri era în grosime de un metru şi sĕmĕnăturile au dispărut de nu se mai vede nicĭ urmă de ele. Mai mulţĭ ómenĭ, carĭ se aflau la munca câmpului, au fost omorîţĭ de acéstă năprasnică grindină, de-órece nu-şĭ găsiseră loc unde sĕ se refugieze. Viile, de asemenea, au fost complet distruse. Locuitorii nu mai au nădejde şi miseria ce-i ameninţă e teribilă.

Bilete de dus şi întors la băile Tuşnad. La biroul pentru bilete de călĕtorie din Braşov se află bilete de dus şi întors pentru băile din Tuşnad, valabile pentru Duminecĭ şi sĕrbătorĭ.

Incoronarea din Londra.

Capitala imperiului britanic se pregătesce pentru imposantele serbărĭ de încoronare. Mai tóte apartamentele celor 500 de otelurĭ din Londra au fost deja oprite pentru diverşĭ visitatorĭ din străinătate. Ferestrile caselor, din străḑile pe unde va trece cortegiul, se închiriézā cu sume enorme.

Cestiunea toaletelor şi a costumelor e una din cele mai palpitante, care face pe pairii englesĭ sĕ nu dórmă multe noptĭ, căcĭ la mulţĭ dintre dênşii bogăţia de odinióră a ajuns un mit. Corónele de aur şi mantiile de purpură, căptuşite cu hermelin, sunt obligatorii. Numai cumpĕrarea acestor lucrurĭ cere sacrificarea unei micĭ averĭ, mai ales décă-i vorba, ca hermelinul sĕ fie veritabil. Nu e însĕ esclusă posibilitatea, ca sĕ se vadă unii pairĭ şi soţiile lor venind îmbrăcaţĭ cu mantii şi coróne de teatru.

Un punct de atracţie al programului serbărilor e marea revistă a flotei dela Spithead. In interval de câte-va césurĭ, vor pleca într'acolo 64 de trenurĭ speciale. Pentru-ca la o asemenea extra-ordinară circulaţie sĕ nu se întémple accidente, se fac de pe acum călĕtorii de probă, deprinḑêndu-se personalul cu semnalele speciale.

Regina va avé adaptat la coróna ei vestitul diamant Kohinoor. Tînĕra ducesă de Marlborough va purta un şirag de mărgele, al căror preţ nicĭ nu se póte calcula. Numai o singură perlă din acest şirag a costat trei milióne de francĭ! Acest şirag de mărgele aparţinea odată Mariei Antoanetta.

Regina a făcut atente pe damele ei de curte, ca toaletele ce au sĕ le îmbrace în ḑiua de 26 Iunie, sĕ şi-le pregătéscă în Anglia. Cu tóte acestea ea însaşĭ, după cum scrie „Figaro“, şĭ-a comandat toaleta în Paris. Toaleta va şi fi espusă în Paris, înainte de a-se trimite în Anglia.

Burii depunênd armele.

Étă câte-va amĕnunte interesante despre chipul cum s'a făcut în *Heidelberg* depunerea armelor din partea Burilor:

Burii din districtele *Standerton* şi *Heidelberg* au depus armele înaintea generalului *Bruce Hamilton*. Era diminéţa, ceriul senin, aerul próspĕt şi curat. Din depărtare se vedé apropiindu-se o trupă mare de soldaţĭ. Mergeau încet spre o farmă în apropiere de *Houtkop*, au descălecat şi aşteptau pe generalul Louis Botha. Incurênd sosi cu statul sĕu major, pe un tren separat, Bruce Hamilton şi Botha. Pe Botha l'au primit comandantul *Alberts* şi adjutantul *Jooste*, însoţindu-l la Burĭ. Scurt timp în urmă un lung şir de cai şi carĕ se postă în ordine, trecû peste linia ferată şi se opri. Mişcările lor erau perfecte, ca ale unui regiment pe câmpul de esercitii. Inainte mergeau călărĭ comandanţii în frunte cu generalul Botha. La un semn al conducĕtorilor, trupa întrégă se opri ca un om. Burii s'au dat jos de pe cai şi se postară fie-care lângă calul sĕu. Generalul *Botha* călărĭ tăcut mai departe şi ajungênd la Bruce Hamilton, conferi cu acesta timp mai îndelungat. Botha se reîntórse apoi érăşĭ şi comandă plecare. Ordinul fû esecutat momentan şi ómenii se postară în semicerc, dinaintea celor doi generalĭ. Generalul *Botha* se urcă pe o stâncă mică şi provocă pe ómenii lui, sĕ asculte pe generalul *Bruce Hamilton*, care rosti o vorbire. Botha o tălmăci. In vorbirea lui, generalul engles ḑise:

„Intréga naţiune englesă admiră curagiul, ce l'aţĭ dovedit voi în rĕsboiul, ce s'a sfîrşit norocos. Guvernului englesi-ar plăcé sĕ vĕ transporte cât mai curênd la farmele nóstre şi vĕ va sprijini cu tóte mijlócele, ce-i stau la disposiţie. Am venit aicĭ, ca sĕ aud, că voi recunósceţĭ de domnitor legal pe regele Eduard VII, şi sĕ vĕ salut, ca pe nisce fraţĭ“.

Generalul a esplicat apoi în ce chip voesce guvernul engles sĕ plaseze pe Burĭ şi cum are de gând a-i duce pe la farmele lor. Inainte de-a pleca, esprimă convingerea, că Burii vor fi supuşĭ tot atât de fidelĭ regelui Eduard, pe cât de credincioşĭ au fost guvernului trecut.

După vorbirea acésta Burii s'au împrăsciat, au luat cu mare poftă mâncarea şi cafeaua, ce li-s'a dat, şi şĭ-au hrănit şi caii. Ómenĭ şi cai erau destul de puternicĭ, nu se vedé la ei urmele fatigiilor marĭ, ce le-au avut în decursul rĕsboiului. După mâncare, Burii au făcut o retragere pe dinaintea lui Botha şi Hamilton. Liniştiţĭ au depus puscile, revolverele, şi tot ce aveau ca armament, apoi s'au suit pe cai şi s'au dus în Heidelberg. Erau cam 800. Bruce Hamilton şi Botha s'au dus apoi la Standerton, ca sĕ asiste la depunerea armelor din partea comandelor Transvaalului de sud-ost. Burii sunt surprinşĭ, că nu trebue sĕ depună armele înaintea vre-unei trupe englese, ci numai în faţa unui general engles.

Insciinţare.

Din incidente neprevĕḑute şi împrejurări nedelăturabile, adunarea generală a reuniunei învĕţătorilor rom. gr. cat. din jurul Gherlei, neputêndu-se ţine la terminul şi locul indicat, în Mintiul-Gherlei, pe 17 Iunie, — pentru sciinţă şi acomodare se aduce la cunoscinţa on. membri ai reuniunei, cu acel adaus, că terminul convocărei de nou se va publica la timpul sĕu pe cale competentă.

Gherla, la 6 Iunie st. n. 1902.

Pentru comitetul central al „Reuniunei învĕţătorilor gr. cat. din jurul Gherlei“.

Ioan Papiu, preşedinte. *Iosif Damian*, secretar.

Sosiţĭ în Braşov.

Pe ḑiua de 12 Iunie 1902.

Hotel Pomul-verde: Peligrini, Fontenoy antreprenorĭ, Galaţĭ; Duschek, controlor, Clujiŭ.

Hotel Bucurescĭ: Horak, căpitan c. şi r. T. Mureşului; Bretter, T. Mureşului; Roth Vioras; Krauss, Kolbán, Körner, Budapesta, toţĭ voiagiorĭ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţĭ:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

„Cartea Plugarilor" sêu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* 90 pag. Form. 8⁰ costă 50 b. (+ 6 b. porto).

„Stupăritul", întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Const. Dimian*, preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8⁰. Preţul cor. 1.60 (cu posta cor. 1.70)

Cartea stuparilor săteni de Romul *Simu.* Cu mai multe ilustraţiunĭ în text. Editura Reuniunei române de agricultură din comit. Sibiiului. Preţul francat 80 b.

Insoţirile de credit impreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banĭ.)

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e pe cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinurĭ din póme, de *Gr. Halip*, prof. Este o carte în care se dau esplicaţii şi invĕţăturĭ amĕnunţite asupra modului, cum este a-se face tot feliul de vin din felurite póme. Preţul 40 b. (cu posta 45 banĭ.)

„Bucătărésa naţională", carte de bucate a bucătăriei române, francese, germane şi ungare. Felul bucatelor sunt înşirate tóte în ordine alfabetică după numele lor. Limbagiul e uşor. Costă numai cor. 1·60 (plus 40 banĭ porto.)

„Sfaturĭ de aur", pentru sêteniĭ românĭ de tótă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 60 b. (plus port 5 b.)

Imbunătăţirea stăriĭ sătenului, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banĭ (plus porto 5 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâului", de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b.(plus porto 5 b.)

„Economia", pentru şcólele poporale, de Teodorŭ Roşu. Preţul 60 banĭ (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală", de Teodor V. Păcăţian. Peţul 40 banĭ (plus porto 5 b.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Iunie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.70
Renta de corône ung. 4% . . .	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.70
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	98.—
Impr. ung. cu premii	207.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	163.—
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.95
Losurĭ din 1860.	153.15
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	15.93
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	709.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	689.—
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane . . .	117.35
London vista	240.35
Paris vista	95.25
Rente austr. 4% de corône . .	99.80
Note italiene.	93.80

Cursul pieţei Braşov.

Din 13 Iunie n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18 94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Sz. 3167—1902.
tlkvi.,

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jrbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Dr. Micu András végrehajtatónak Muntean Niculae és Catona Ananir végrehajtást szenvedő elleni 120 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő a lisszai 1040 sz. tljkvben Catona Ananie és Serbán Mária nevén álló 3842/1 hrsz ingatlanra 20 kor, továbbá a lisszai 269 sz. tljkvben ugyanezek és Serban Ádám, Ncolae, Juon nevén

álló 532, 533	hrsz.	ingtlanra	108 kor.	5997	hrsz	ingatlanra	41 kor.
725/3	„	„	50 „	végül a lisszai 81 számu tljkvben			
736/1	„	„	9 „	649	hrsz.	iugatlanra	21 kor
904/2	„	„	8 „	1772	„	„	9 „
970	„	„	20 „	1815	„	„	15 „
1530	„	„	16 „	3347	„	„	16 „
1657	„	„	6 „	3444	„	„	39 „
2002, 2003,	„	„	22 „	3454	„	„	23 „
2118	„	„	6 „	3711	„	„	43 „
2413	„	„	18 „	3767	„	„	6 „
2478	„	„	6 „	3841	„	„	31 „
2874	„	„	39 „	3867	„	„	106 „
3153	„	„	96 „	4053	„	„	116 „
3484	„	„	18 „	5517	„	„	13 „
4073	„	„	55 „	5525	„	„	13 „
4394	„	„	4 „	5559	„	„	20 „
4664	„	„	10 „	5571	„	„	29 „
5141	„	„	14 „	5572/1	„	„	7 „
5294	„	„	5 „	6566	„	„	64 „
5866, 5867	„	„	19 „				

ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Junius hó 26-ik napján delelött 9 órakor** Lissza községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi április hó 8-ik napján.

A kir járásbiróság mint tlkönvvi hatóság.

Schupiter,
kir. aljbiró.

1 1.(F11)

Sz. 3360—1902.
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Fogarasmegye összesitett árvaalap végrehajtatónak özv. Wohnert Györgyné által képv. Wohnert Mária és János végrehajtást szenvedök elleni 1974 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. trvszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő, a 159, 160, 161 hrsz. ingatlanra 2191 kor., a 1964 hrsz. ingatlanra 17 kor. a 2179. 2180 hrsz. ingatlanra 17 koronában. ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte. és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Junius hó 30-ik napján delelött 9 órakor** a tlkkuvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpenzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § a értelmében a bánatpenznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi április hó 8-ik napján.

A kir. jbiróság mint tlknyvi hatóság

Schupiter
kir. albiró.

(511),1—1

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.